

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA "PETRE ANDREI" DIN IAȘI
1.2 Facultatea	FACULTATEA DE DREPT
1.3 Departamentul	ȘTIINȚE JURIDICE
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6 Programul de studii / Calificarea	DREPT

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Ideologii politice contemporane		
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Ana-Maria AMBROSĂ		
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. Ana-Maria AMBROSĂ		
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	2
2.6 Tipul de evaluare	Examen	2.7 Regimul disciplinei	Optional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru) al activităților didactice

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar / laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar / laborator	28
3.7 Distribuția fondului de timp					ore
Participare la cursuri și seminarii					56
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă și pe platformele electronice de specialitate					5
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități					-
3.8 Total ore studiu individual					40
3.9 Total ore pe semestru					100
3.10 Numărul de credite					4

4. Condiții (acolo unde este cazul)

4.1. de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Cursul se desfășoară pe baza bibliografiei indicate și a suportului de curs, având un caracter interactiv. Se utilizează prezentări cu ajutorul TIC.
4.2. de desfășurare a seminarului	<ul style="list-style-type: none"> Seminarul se desfășoară pe baza bibliografiei și a suportului de curs. Sarcinile de lucru se rezolvă în echipe, dar și individual, sub îndrumarea cadrului didactic. Studenții sunt încurajați să parcurgă textele fundamentale din aria ideologiilor contemporane și să-și construiască discursuri argumentative, din perspectiva marilor ideologii ale prezentului.

5. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Descriptori:</p> <p>C.1. Utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmelor și metodologiilor din domeniul juridic și politic.</p> <p>C1.1: Descrierea conceptelor, teoriilor, paradigmelor și metodologiilor utilizate în domeniul juridic și politic. (3 credite)</p> <p>Operaționalizare contextuală a competențelor profesionale:</p> <ul style="list-style-type: none"> cognitive: cunoașterea temelor și autorilor de factură neo-liberală, neo-conservatoare și social-democrată, precum și a celor din aria ideologiilor totalitare (fascism și comunism), proiectate în domeniul juridic; instrumental-aplicative: utilizarea adecvată a conceptelor și teoriilor politice în context ideologic și juridic; atitudinale: valorizarea ideilor de libertate și egalitate, combaterea extemismelor ideologice și promovarea drepturilor omului.
-------------------------	---

Competențe transversale	<p>Descriptori: CT1: Realizarea sarcinilor profesionale în mod eficient și responsabil, cu respectarea regulilor deontologice specifice domeniului. (1 credit)</p> <p>Operaționalizare contextuală a competențelor transversale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • capacitatea de identificare a dimensiunilor ideologice ale discursurilor politice și juridice; • recunoașterea „mărcilor” ideologice ale doctrinelor contemporane; • folosirea argumentației de tip ideologic în diverse contexte de viață publică; elaborarea unor lucrări de specialitate.
----------------------------	--

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

6.1 Obiectivul general al disciplinei	Disciplina vizează cunoașterea aprofundată a temelor fundamentale ale ideologiilor politice contemporane, ca și a impactului lor asupra guvernământului în diferite regimuri ale secolelor XX și XXI (inclusiv asupra justiției)
6.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • cunoașterea modului în care ideologiile epocii moderne și-au adaptat conținutul și limbajul la realitățile economico-sociale și juridice ale secolelor XX-XXI; • identificarea caracteristicilor marilor proiecte ideologice de reformare a societății contemporane și a modurilor în care ele au influențat evoluția istorică a dreptului; • parcurgerea textelor de bază din portofoliul intelectual-acțiunilor al ideologiilor contemporane, cu surprinderea dimensiunilor de drept public și privat.

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare
<p>Capitolul I: ISTORIA POLITICĂ ȘI PANORAMA IDEOLOGIILOR CONTEMPORANE, SUB SEMNUL CLIVAJULUI STÂNGA / DREAPTA (2 ore)</p> <p>Capitolul II: EVOLUȚIA STÂNGII POLITICE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De la socialismul marxist, la social-democrația bernsteiniană (2 ore) 2. Originile și sensul comunismului rus. Leninismul și stalinismul (2 ore) 3. Social-democrația secolului XX: proiectele interbelice și guvernarea postbelică (2 ore) 4. Reformarea socialismului est-european și sfârșitul comunismului (2 ore) <p>Capitolul III: EXTREMA DREAPTĂ: FASCISMUL ȘI NAZISMUL</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Origini spirituale și condiții istorice ale nașterii extremei drepte (2 ore) 2. Fascismul italian și național-socialismul german (2 ore) <p>Capitolul IV: DREAPTA DEMOCRATICĂ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Neoliberalismul, de la intervenționism la „nostalgie” (2 ore) 2. Democrația creștină (2 ore) 3. Neoconservatorismul britanic și american (2 ore) <p>Capitolul V: SINTEZE POLITICE ȘI NOI IDEOLOGII ÎN POSTMODERNITATE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ecologism și feminism (2 ore) 2. Tehnokrația și centrismul convergentist. Noua stângă și noua dreaptă (2 ore) 3. Fundamentalismul islamic (2 ore) <p>Capitolul VI: IDEOLOGIILE POLITICE ȘI JUSTIȚIA ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ (2 ore)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • expunere magistrală; • analiză de text; • schematizare; • dezbateri.
<p>Bibliografie de bază: AMBROSĂ, Ana-Maria, <i>Bipolarismul secolului XX. Fundamente filosofico-ideologice și proiecții antropologice</i>, Institutul European, Iași, 2019. AMBROSĂ, Ana-Maria, <i>Dreapta și stânga în ideologiile contemporane</i>, în: <i>Anuarul Universității "Petre Andrei" din Iași</i>, Fascicula Drept, Științe Economice, Științe Politice, 2018. AMBROSĂ, Ana-Maria, BOCANCEA, Cristian, <i>Ideologii politice</i>, în: Cristian Bocancea și Daniel Șandru</p>	

(coord.), *Sinteze de știință politică*, Institutul European, Iași, 2012.

ANDREI, Petre, *Fascismul*, Editura Neuron, Focșani, 1994.

BALL, Terence, DAGGER, Richard, *Ideologii politice și idealul democratic*, Polirom, Iași, 2000.

BECK, Glenn, *Islamism. Planul secret pentru crearea califatului*, Editura Corint, București, 2016.

BERLIN, Isaiah, *Patru eseuri despre libertate*, Editura Humanitas, București, 1996.

BOCANCEA, Cristian, *Istoria ideilor politice de la antici la moderni*, Polirom, Iași, 2002.

BOCANCEA, Cristian, *Clanurile și rolul lor antimodernizator în România postcomunistă*, în: Lucian Dîrdală (coord.), *Reforme ale justiției în Europa de Est*, Institutul European, Iași, 2014.

BOCANCEA, Sorin, ȘANDRU, Daniel (coord.), *Totalitarismul. De la origini la consecințe*, Editura Institutul European, Iași, 2011.

BOCANCEA, Sorin, *Noi și postcomunismul*, Editura Institutul European, Iași, 2012.

BOCANCEA, Sorin, *Conservatorismul*, în: Eugen Huzum (coord.), *Teorii și ideologii politice*, Editura Institutul European, Iași, 2013, pp. 11-48.

CHABOT, Jean-Luc, *Histoire de la pensée politique*, Presses Universitaires de Grenoble, 2001.

CHATELET, François, PISIER, Evelyne, *Concepțiile politice ale secolului XX*, Editura Humanitas, București, 1994.

CRICK, Bernard, *Socialismul*, Editura Du Style, București, 1998.

HEILBRONER, Robert L., *Filosofii lucrurilor pământești*, Editura Humanitas, București, 1994.

HUZUM, Eugen, *Teorii și ideologii politice*, Institutul European, Iași, 2013.

ILIESCU, Adrian-Paul, *Conservatorismul anglo-saxon*, Editura ALL, București, 1994.

ILIESCU, Adrian-Paul, *Liberalismul între succese și iluzii*, Editura ALL, București, 1998.

MANENT, Pierre, *Cum de putem trăi împreună. 16 lecții de filozofie politică pe înțelesul oricui*, Humanitas, 2017.

MILLON-DELSOL, Chantal, *Statul subsidiar*, EFES, Cluj, 1997.

MILLON-DELSOL, Chantal, *Ideile politice ale secolului XX*, Polirom, Iași, 2002.

MIROIU, Adrian, *Introducere în filosofia politică*, Polirom, Iași, 2009.

NAY, Olivier, *Istoria ideilor politice*, Polirom, Iași, 2008.

NIVAT, Anne, *Islamiștii. Cum ne văd ei pe noi*, Editura Corint, București, 2016.

NISBET, Robert, *Conservatorismul*, Editura Du Style, București, 1998.

PISIER, Évelyne (coord.), *Istoria ideilor politice*, Editura Amarcord, Timișoara, 2000.

SOULET, Jean-François, *Istoria comparată a statelor comuniste din 1945 până în zilele noastre*, Polirom, Iași, 1998.

SOULET, Jean-François, *Istoria Europei de Est de la al doilea război mondial până în prezent*, Polirom, Iași, 2008.

ȘANDRU, Daniel, *Reinventarea ideologiei*, Institutul European, Iași, 2009.

7. 2 Seminar / laborator

Tema 1: Panorama ideologiilor moderne (clasice) (2 ore)

AMBROSĂ, Ana-Maria, *Bipolarismul secolului XX. Fundamente filosofico-ideologice și proiecții antropologice*, Institutul European, Iași, 2019.

Cristian Bocancea, *Istoria ideilor politice de la antici la moderni*, Polirom, Iași, 2002.

Olivier Nay, *Istoria ideilor politice*, Polirom, Iași, 2008.

Tema 2: Premisele și temele majore ale comunismului rus (2 ore)

AMBROSĂ, Ana-Maria, *Bipolarismul secolului XX. Fundamente filosofico-ideologice și proiecții antropologice*, Institutul European, Iași, 2019.

Nicolai Berdeaev, *Originile și sensul comunismului rus*, Editura Dacia, Cluj, 1994.

Alain Besançon, *Originile intelectuale ale leninismului*, Humanitas, București, 1993.

Tema 3: Variantele est-europene și declinul ideologiei comuniste (2 ore)

Zbigniew Brzezinski, *Marele eșec. Nașterea și moartea comunismului în secolul XX*, Editura Dacia, Cluj, 1993.

Jean-François Soulet, *Istoria comparată a statelor comuniste din 1945 până în zilele noastre*, Polirom, Iași, 1998.

Jean-François Soulet, *Istoria Europei de Est de la al doilea război mondial până în prezent*, Polirom, Iași, 2008.

Françoise Thom, *Sfârșiturile comunismului*, Polirom, Iași, 1996.

Tema 4: Coordonatele ideologice ale fascismului (2 ore)

Metode de predare

- analiza de text;
- vizionare de filme documentare;
- audiții de expuneri, discursuri, muzică etc. specifice diverselor perioade istorice;
- prezentarea și evaluarea de referate.

Petre Andrei, *Fascismul*, Editura Neuron, Focșani, 1994.

Terence Ball & Richard Dagger, *Ideologii politice și idealul democratic*, Editura Polirom, Iași, 2000.

Jeliu Jelev, *Fascismul*, Editura Științifică, București, 1992.

Tema 5: Naționalismele secolului XX (2 ore)

Eric J. Hobsbawm, *Națiuni și naționalism*, Editura Arc, Chișinău, 1997

Romulus Seișanu, *Principiul naționalităților*, Editura Albatros, București, 1996

Guy Hermet, *Istoria națiunilor și a naționalismului în Europa*, Editura Institutului European, Iași, 1997.

Peter F. Sugar, *Naționalismul est-european în secolul al XX-lea*, Editura Curtea Veche, București, 2002.

Tema 6: Liberalismul bunăstării sociale (2 ore)

Robert L. Heilbroner, *Filosofii lucrurilor pământești. Viețile, epocile și ideile marilor economiști*, Editura Humanitas, 1994.

Terence Ball & Richard Dagger, *Ideologii politice și idealul democratic*, Editura Polirom, Iași, 2000.

Chantal Millon-Delsol, *Ideile politice ale secolului XX*, Polirom, Iași, 2002.

John Gray, *Dincolo de liberalism și conservatorism*, Editura All, București.

Tema 7: Liberalismul neoclasic. Liberalismul și democrația (2 ore)

Chantal Millon-Delsol, *Ideile politice ale secolului XX*, Polirom, Iași, 2002.

Ludwig von Mises, *Capitalismul și dușmanii săi. Ce înseamnă laissez-faire?*, Editura Nemira, București, 1998.

Friedrich A. Hayek, *Drumul către servitute*, Humanitas, București, 1993.

Norberto Bobbio, *Liberalism și democrație*, Editura Nemira, București, 1998.

Terence Ball & Richard Dagger, *Ideologii politice și idealul democratic*, Editura Polirom, Iași, 2000.

Adrian-Paul Iliescu, *Liberalismul - între succese și iluzii*, Editura All, București, 1998.

Tema 8: Social-democrația (2 ore)

Chantal Millon-Delsol, *Ideile politice ale secolului XX*, Polirom, Iași, 2002.

Anthony Giddens, *A treia cale. Renașterea social-democrației*, Polirom, Iași, 2001.

Tema 9: Conservatorismul și neoconservatorismul contemporan (2 ore)

John Gray, *Dincolo de liberalism și conservatorism*, All, București, 1998.

Terence Ball & Richard Dagger, *Ideologii politice și idealul democratic*, Editura Polirom, Iași, 2000.

Chantal Millon-Delsol, *Ideile politice ale secolului XX*, Polirom, Iași, 2002.

Adrian-Paul Iliescu, *Supremația experienței. Conservatorismul anglo-saxon*, Editura EuroPress Group, București, 2008.

Tema 10: Creștin-democrația (2 ore)

Chantal Millon-Delsol, *Statul subsidiar*, EFES, Cluj, 1997.

Chantal Millon-Delsol, *Ideile politice ale secolului XX*, Polirom, Iași, 2002.

Tema 11: Noile ideologii emancipatoare. Feminismul și ecologismul (2 ore)

Chantal Millon-Delsol, *Ideile politice ale secolului XX*, Polirom, Iași, 2002;

Terence Ball & Richard Dagger, *Ideologii politice și idealul democratic*, Editura Polirom, Iași, 2000.

Tema 12: Islamul politic, între toleranță și fundamentalism (2 ore)

Glenn Beck, *Islamism. Planul secret pentru crearea califatului*, Editura Corint, București, 2016.

Virginia Mircea, *Islamul și soarta lumii. Fundamentalismul islamic ca ideologie politică*, Editura SEMNE, București, 2009.

Oliver Roy, *Semiluna și haosul*, Editura Nemira, București, 2010.

Pierre-Jean Luizard, *Modernizarea țărilor islamice*, Editura Artemis, București, 2008.

Anne Nivat, *Islamiștii. Cum ne văd ei pe noi*, Editura Corint, București, 2016.

Laura Sitaru, *Gândirea politică arabă. Concepte cheie între tradiție și inovație*, Editura Polirom, Iași, 2009.

Tema 13: Suportul ideologic al partidelor politice în contemporaneitate (2 ore)

<p>AMBROSĂ, Ana-Maria, <i>Bipolarismul secolului XX. Fundamente filosofico-ideologice și proiecții antropologice</i>, Institutul European, Iași, 2019.</p> <p>Alexandru Radu, <i>Partidele politice românești după 1999</i>, Editura Paideia, București, 2003.</p> <p>Alexandru Radu, <i>Partide și sisteme partidiste</i>, Editura Pro Universitaria, București, 2010.</p> <p>Tema 14: Ideologiile politice și justiția în lumea contemporană (2 ore)</p> <p>AMBROSĂ, Ana-Maria, <i>Bipolarismul secolului XX. Fundamente filosofico-ideologice și proiecții antropologice</i>, Institutul European, Iași, 2019.</p> <p>BOCANCEA, Cristian, <i>Clanurile și rolul lor antimodernizator în România postcomunistă</i>, în: Lucian Dîrdală (coord.), <i>Reforme ale justiției în Europa de Est</i>, Institutul European, Iași, 2014.</p> <p>MANENT, Pierre, <i>Cum de putem trăi împreună. 16 lecții de filozofie politică pe înțelesul oricui</i>, Humanitas, 2017.</p>	
---	--

8. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Stabilirea obiectivelor și conținuturilor teoretico-aplicative ale disciplinei s-a realizat prin dialog cu angajatorii (parlamentari, șefi de instituții deconcentrate și reprezentanți ai autorităților administrației publice locale).

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere în nota finală
9.4 Curs	<ul style="list-style-type: none"> capacitate de analiză, sinteză și expunere coerentă a conținutului informațional al disciplinei; capacitate de analiză critică a informațiilor; capacitate de argumentare. 	<ul style="list-style-type: none"> examen scris. 	70%
9.5 Seminar	<ul style="list-style-type: none"> capacitate de analiză, sinteză și expunere coerentă a conținutului informațional al disciplinei; capacitate de analiză critică a informațiilor; capacitate de argumentare; identificarea unor surse alternative de documentare și utilizarea lor în procesul de învățare; redactarea și susținerea unui referat. 	<ul style="list-style-type: none"> participarea la dezbaterile din seminar; redactarea și susținerea liberă a unui referat, în cadrul seminarului. 	30%
9.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea adecvată a limbajului juridic și politic / ideologic în cadrul unei dezbateri cu temă dată. Elaborarea, tehnoredactarea și susținerea în limba română a unei lucrări de specialitate pe o temă dată. Obținerea notei finale 5 la examenul scris. 			

Data completării
04.09.2023

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în Departament

Semnătura Directorului de Departament